

Noi tendințe europene în asigurarea și evaluarea calității învățământului superior

Printre premisele care au contribuit la schimbarea și modernizarea sistemului de învățământ superior la nivel European sunt: (a) internaționalizarea învățământului (implementarea Procesului Bologna, mobilitățile studenților și cadrelor didactice prin programul Erasmus+, mobilitatea europeană a forței de muncă, existența profesiilor reglementate la nivel European, (b) dezvoltarea conceptului de învățământ centrat pe student, bazat pe rezolvarea de probleme concrete și, implicit, pe formarea de competențe necesare pe piața muncii, (c) până la ora actuală evaluarea internă și externă a calității învățământului universitar se bazează mai mult pe mediul în care se realizează procesul de învățare, calitatea cadrelor didactice și a facilităților de învățare, precum și pe conținutul programelor de studii.

În ultima vreme a devenit tot mai evident faptul că performanțele învățământului universitar se validează în momentul angajării absolvenților. Corelarea învățământului universitar cu nevoile pieței forței de muncă poate fi realizată doar prin dobândirea de către studenți a competențelor și abilităților practice necesare în prima zi de angajare. Că urmare, pentru fiecare profesie, respectiv program de studii, trebuie să cunoaștem exact competențele pe care dorim să le oferim studenților, ținând cont de dinamică mediului economic și profesional, în strânsă colaborare cu părțile interesate.

O garanție în vederea modernizării învățământului superior este reprezentată de implemențarea unor noi proceduri interne de management a calității, care să ia în considerare aceste tendințe recente. Aceste proceduri trebuie să fie bazate pe competențe profesionale cheie, precum și pe sistemul de predare bazat pe acumularea de competențe. Acestea trebuie să asigure că instrumentele de modernizare în cadrul Spațiului European al Învățământului Superior sunt corespunzător implementate în instituțiile europene de învățământ superior. Deși s-au constatat rezultate remarcabile privind îmbunătățirea calității în învățământul superior în ultimii ani la nivel European, mai sunt însă multe lucruri de făcut.

Pornind de la aceste considerente, USAMV Cluj Napoca este printre primele instituții de învățământ superior din România, care a înțeles că pentru a avea absolvenți de calitate, care să fie validați pe piața muncii, nu numai în țară, cât și în străinătate, este necesară o adaptare a sistemului educațional la cerințele actuale ale profesiilor pe care le oferă. Unul dintre numeroasele exemple privind deschiderea USAMV Cluj-Napoca către Spațiul European al Învățământului Superior (European Higher Education Area - EHEA) este participarea universității în proiectul Erasmus+ *"Internal quality management – Evaluating and improving competence-based higher education IQM"*, în cadrul unui consorțiu European din care fac parte instituții de învățământ superior, precum și agenții de asigurare a calității prestigioase: Universitatea de Medicină Veterinară Viena, Universitatea Ljubliana, Universitatea Vilnius, Universitatea Odensburg, Universitatea de Științe Economice Viena, EAEVE (the European Association of Establishments for Veterinary Education), ENQA (The European Association for Quality Assurance în Higher Education), AQA (Agency for Quality Assurance and Accreditation Austria). Proiectul se derulează în perioada 2015-2018 și își propune: (a) îmbunătățirea calității și eficienței sistemelor educaționale europene, (b) stabilirea unui parteneriat strategic internațional care va lua în considerare măsuri de gestionare a calității adecvate pentru a fi utilizate în instituțiile de învățământ superior, (c) dezvoltarea, testarea și difuzarea de proceduri solide, de încredere, privind managementul calității, care pot contribui la îmbunătățirea durabilă a predării bazate pe competențe.

Motivația proiectului a pornit de la necesitatea predării bazate pe competențe și evaluarea acestora, aspecte care sunt tot mai des în centrul dezbaterilor, în special în Uniunea Europeană (ex. "Standardele și liniile directoare pentru managementul calității în instituțiile de învățământ superior europene", ENQA - 2015), însă instrumentele de evaluare utilizate se bazează de cele mai multe ori doar pe competențe unilaterale ale studenților sau elemente specifice ale procesului didactic. Procedurile IQM (Internal Quality Management) din proiect vor aborda aspecte ale standardelor și liniilor directoare europene revizuite (abilitați de bază și transversale sau instrumentele privind transparență și recunoașterea la nivelul UE (ex. Sistemul European de Credite Transferabile - ECTS, suplimentul de diplomă - DS, Centre Naționale de Informare Asupra Recunoașterii Academice - NARIC, Registrul European al Învățământului Superior - ETER).

Proiectul “*Internal quality management – Evaluating and improving competence-based higher education IQM*” își propune să îmbunătățească calitatea și eficiența în domeniul învățământului superior prin stimularea tranziției către învățământul bazat pe competențe. În cadrul proiectului s-au propus 3 obiective: **Dezvoltare** - elaborarea și livrarea unor proceduri de management a calității interne pentru învățământul superior bazat pe competențe. La finalul proiectului va fi dezvoltat un Instrument de lucru European pentru managementul calității interne aplicat în instituții de învățământ superior bazat pe competențe, care vor avea în vedere Standardele și liniile directoare europene (ESG) revizuite ale ENQA, precum și instrumentele EU privind transparența și recunoașterea diplomelor; **Implementare** – instituțiile de învățământ superior participante în cadrul proiectului vor demara implementarea unui studiu pilot în vederea testării procedurilor de management a calității interne la un program de studiu, utilizând setul de instrumente de lucru oferit de proiect; **Diseminare** – în ultima etapă se va realiza diseminarea instrumentelor de lucru dezvoltate atât către instituțiile de învățământ superior și agențiile de asigurare a calității Europene.

Instrumentele de lucru rezultate în urma activităților propuse vor asigura proceduri moderne de managementul calității interne, bazate pe cercetări privind evaluarea nivelului de competențe ale studenților. O garanție că la finalul proiectului rezultatele estimate se vor realiza este implicarea instituțiilor europene de asigurare a calității: ENQA, AQ Austria și EAEVE. Astfel, beneficiarii rezultatelor acestui proiect vor fi toate instituțiile de învățământ superior care au implementat un învățământ superior bazat pe formarea de competențe, care au nevoie de un sistem nou de management al calității și care sunt dispuse să investească în resursa umană și să responsabilizeze părțile interesate, respectiv conducerea, corpul profesoral și studenții instituției, organizațiile profesionale și mediul economic.



Responsabil asigurarea calității,
Facultatea de Medicină Veterinară Cluj-Napoca,

Conf. dr. Sorin Daniel Dan

